

foarte înaltă și patru mai mici, minunat proporționate, iar pe fiecare din ele se ridica câte un vultur alb cu coroană de aur pe cap. În jurul piramidelor era un frumos coridor cu arcade, între care, în partea dinspre ușa mare a bisericii era următoarea inscripție cu litere de aur pe o splendidă tafta neagră:

«*Sigismund Augusto Regi Polonorum. Potentissimo. Magno Duci Litvaniae... Principi optimo et felicissimo eius inuicta virtus sola clementia superata est. Vixit annos 53. Regnavit 43.*»

Pe această inscripție cu litere de aur era un cal alb, deosebit de frumos făcut, iar pe el un cavaler în armură, cu spada ridicată cu demnitate într-o mină. Acesta este blazonul Marelui Principat al Lituaniei.

În partea dreaptă a acestui coridor era pictată victoria asupra tătarilor cu o inscripție de aur:

«*Scitarum Exercitu ad Tiram et Beristenem bis pfligatos.*»

De cealaltă parte, spre marele altar era pictată armata răposatului rege în Letonia unde s-au predat orașele și tot Principatul. O inscripție de aur:

«*Sub acta Liuonia et Regni finibus propagatis.*»

Deasupra acestui coridor erau opt figuri foarte frumoase care reprezentau calitățile Domnului nostru: Fides, Pax, Justitia, Fortitudo, Victoria, Liberalitas, Industria, Afabilitas.

Fiecare dintre ele era împodobită corespunzător, susținând însemnele sau calitățile sale, și toate acestea înfrumusețau foarte mult acest *tabernaculum*.

Pe cele cinci piramide ardeau șase sute de luminări într-o ordine exemplară, așezate pe trepte de jur împrejur, care erau treizeci la număr. Jos, sub aceste piramide era făcut cu multă grijă un pat, la câteva trepte de la pământ, înalt, mare, lat, acoperit tot cu o bucată mare de brocart scump pe care erau așezate opt blazoane mari. Deasupra lor era pusă o coroană de aur, un măr, spada, sceptrul și pintenii, toate însemnele regale aurite. Au fost de asemenea îmbrăcați o sută de oameni sărmani și infirmi în pelerine lungi, negre, cu glugi pe cap; fiecare din ei stătea în jurul acestui *tabernaculum* cu o luminare aprinsă în mină, rostind rugi.

De cealaltă parte, spre altarul mare, de la *tabernaculum* pînă la cor, erau bănci înalte acoperite cu pînză cafenie. În fața cardinalilor și a solilor regilor creștini, tot pământul era, de asemenea, acoperit cu postav negru. Pe aceste bănci stăteau douăzeci și opt de cardinali, aproape toți cei care erau, sau puteau veni în vremea aceea la Roma. Mai ales cei de frunte, mai importanți, au venit în veștimente de doliu la această înmormintare a majestății-sale.

Slujba a fost făcută cu mare corectitudine de Patriarhul Ierusalimului care avea lângă el patru episcopi care-l asistau la slujbă; toți țineau luminări de ceară albă.

După slujbă a urmat o orație fastuoasă pe care a rostit-o Reszka, un canonic de la Varșovia. Această cuvîntare care a lăudat atitudinea și pioșenia regretatului rege a plăcut foarte mult cardinalilor și tuturor celorlalți ascultători, ceea ce, printre altele, a adus multă laudă și admirație națiunii polone.

După orație, patru episcopi în *Pontificalibus* și al cincelea patriarhul Ierusalimului, care a oficiat slujba, au mers la *tabernaculum* și acolo, în jurul lui, unde era patul regal, a cădelnițat fiecare în parte. Orațiile care se fac de obicei le-au cîntat ei, iar cîntăreții papali cîntau răspunsurile. Toate cele care se fac de obicei cu această ocazie, au fost făcute cu mare corectitudine. Pe urmă, cînd s-a sfîrșit totul, cardinalii au plecat și părintele cardinal Osiusz le-a mulțumit că au binevoit să vină, aproape la fiecare în parte.

Pe urmă, după ce au plecat toți, s-a dus și domnia-sa acasă. Sărmanii îmbrăcați în pelerine s-au dus după el acasă și fiecăruia în parte i s-a dat pomană din belșug și de asemenea și altora foarte mulți care erau acolo.

În ziua aceea, de dimineață începînd și pînă la amiază, s-au citit rugăciuni de doliu la toate altarele din biserica aceea. Pe urmă, s-a trimis pomană la toate bisericile, care acolo sînt foarte multe.

De asemenea și la toate spitalele s-a dat multă pomană; în ziua aceea s-a făcut slujbă de îngropăciune Domnului nostru în toate bisericile.

În acea zi nu au mai contenit cu împărțirea pomenii și încă s-a mai poruncit ca și a doua zi să se adune la Sf. Laurențiu toți sărmanii care ar voi pomană, acolo unde s-au făcut și funeraliile. S-au adunat săracii aproape din toată Roma și li s-a dat tuturor pomană.

Funeraliile acestea au plăcut foarte mult tuturor căci nu mai văzuseră niciodată înainte de asta ceva atît de costisitor și atîta dărnicie.

Erau mulți care văzuseră înmormîntarea răposatului Carol al V-lea, care de asemenea se făcuse cu mare pompă, însă aceasta a noastră le plăcuse mai mult, căci chiar și spaniolii, deși acest popor este mai obișnuit cu fastul decît al nostru, au recunoscut clar aceasta și ne-au dat nouă întîietate, că funeraliile noastre au fost de departe cele mai de frunte în ceea ce privește fastul, cheltuiala, belșugul și ordinea exemplară.